

І Ў МІРНЫ ЧАС У СТРАІ

Звычайна пра гэтых людзей часцей за ўсё згадваюць напярэдадні чарговай гадавіны вываду войск з Афганістана. І калі шчыра з імі пагаварыць, можна зразумець, што яны хацелі б больш увагі, ды і павагі да сябе, не толькі ў сярэдзіне лютага...

Але гэтыя мужныя людзі не прывыклі нешта патрабаваць. Сапраўдныя мужчыны, яны заўсёды гатовыя дапамагчы ў цяжкую хвіліну не толькі адзін аднаму, але і тым, хто слабы. Воіны-інтэрнацыяналісты востра адчуваюць чужы боль. Безумоўна, на гэта паўплывалі жахі вайны.

З Валерыем Ананчанкам і Валянцінам Васільевым мы пазнаёміліся ў аддзяленні знаходжання для людзей з інваліднасцю тэрытарыяльнага цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Кастрычніцкага раёна г. Віцебска. Загадчыца гэтай установы Алеся Сярогіна запрасіла воінаў-інтэрнацыяналістаў сустрэцца з дзецьмі з абмежаванымі магчымасцямі.

Хлопчыкам і дзяўчынкам госці расказалі пра службу. Наведвальнікі аддзялення паказалі творчыя нумары. У прыватнасці, спелі шлягер савецкага часу: «У салдата выхадны...»

Шчырасць мужчын не пакінула нікога з слухачоў раўнадушнымі. Адна справа – убачыць кіно пра вайну ў Афганістане, але, безумоўна, мастацкі фільм ніколі не будзе поўнаасцю адпавядаць рэчаіснасці. Таму жывая гутарка з ветэранамі – вельмі каштоўны вопыт.

ЖАХІ ВАЙНЫ І РАДАСЦЬ ВЯРТАННЯ

Валерый Генадзевіч Ананчанка, якому ўжо 71 (не верыцца, бо выглядае вельмі молада), родам з пасёлка Крулеўшчына Докшыцкага раёна. Ён – старшыня Віцебскай гарадской арганізацыі «Братэрства» грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз ветэранаў вайны ў Афганістане». Яднае вакол сябе такіх жа аднадумцаў, хто хоча займацца патрыятычным выхаваннем дзяцей і моладзі. Каардынуе аказанне дапамогі ўдовам і маці загінулых, арганізацыю паходаў і аўтамабільных прабегаў, іншыя акцыі.

У Афганістане служыў у 1985–1987 гадах. А да гэтага – у Чэхаславакіі, ГДР. Старшы прапаршчык займаўся рамонтам танкаў і іншай ваеннай тэхнікі, камандаваў суправаджэннем калон. За два гады – 63 калоны!

У першы раз пад абстрэл трапіў, калі служыў усяго другі тыдзень. За час службы перахварэў на халеру, быў кантужаны. Ён расказаў пра жахі вайны... І ніколі не забудзецца радасць вяртання дамоў.

Наконт добрага выгляду суразмоўнік сказаў, што працуе дворнікам. Калі чысціць снег, вельмі добрая зарадка атрымліваецца. А ўстае ён а чацвёртай гадзіне раніцы штодня! Пажартаваў, але толькі наконт прафесіі. Ён ваенны пенсіянер, а наводзіць чысціню ў двары свайго прыватнага дома.

ПОДЗВІГ КАПІТАНА

Валянцін Мікалаевіч Васільеў нарадзіўся ў Віцебску. Вучыўся тут у школе, ПТВ, дзе навучыўся вадзіць аўтамабілі і рамантаваць іх. Служыў у Афгане тэрміноваю. Спачатку скончыў вучэбную частку ў Туркменістане. У Афганістане быў спярша ў танкавым батальёне, потым залічылі ў склад асобнага аднаўленчага батальёна механікам-кіроўцам. Таксама эвакуіраваў і рамантаваў падбітую тэхніку.

Ваяваў з верасня 1982-га да студзеня 1985-га. Тлумачыць гэта тым, што фактычна «пераслужыў» з-за таго, што не было замены. Камбат папрасіў яго, малодшага сяржанта, «падстрахаваць маладых ды яшчэ «зялёных» – тых, хто нядаўна ў арміі. Як тут адмовіш? Ды і насамрэч трэба было падвучыць ваяваць навабранцаў. Верагодна, гэтым самым ён выратаваў шмат жыццяў.

На вайне, кажуць, усякае бывае. Аднойчы падчас баявой аперацыі заблукалі і трапілі ў... Іран. Граніц звычайных – з дротам, раздзяляльнымі палосамі – там няма...

Пасля вайны мужчына стаў супрацоўнікам асобнага батальёна ДАІ. 25 студзеня 2005 года капітан міліцыі Васільеў на «Шкодзе-Актавіі» ў Віцебскім раёне суправаджаў калону з чатырох аўтобусаў, у якіх былі дзеці з тэрыторыі, што пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС: Везлі іх паправіць здароўе на Гарадоччыну.

Насустрач калоне ехаў «Фольксваген-Пасат». Ад дрэнных умоў надвор'я і не вельмі добрага стану дарогі аўто, як кажуць аўтамабілісты, стала круціць. Міліцыянер падставіў службовае аўто пад машыну, якая неслася насустрач. І трапіў у кювет – але ні драпіны. Праўда, жартуе, яшчэ б крыху і наляцеў бы на дрэва... За рулём легкавіка была жанчына. Яна вельмі спужалася, але таксама не паранілася...

За подзвіг афіцэра ўзнагародзіў медалём «За адзнаку ў ахове грамадскага парадку» асабіста Прэзідэнт. Ветэран баявых дзеянняў падзяліўся ўражаннямі. У прыватнасці, быў здзіўлены моцным поціскам рукі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Фота аўтара.